

การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อยุทธศาสตร์แผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ
ในจังหวัดระนอง

Study of Factors Affecting the Strategy of the Development
of the Disabled Persons' Quality of Life In Ranong Province

ภัทราวดี เอียดทอง*

Patravadee Eiadtong

Received: June 12, 2020 Revised: June 27, 2020 Accepted: June 28, 2020

บทคัดย่อ(Abstract)

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของผู้พิการที่มีต่อยุทธศาสตร์แผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการในจังหวัดระนอง และ 2) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้พิการที่มีต่อยุทธศาสตร์แผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการจำแนกตามเขตพื้นที่ศูนย์บริการ 6 เขต ในจังหวัดระนอง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยจำนวน 260 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที (t-test) การทดสอบค่าเอฟ (F-test) ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับความคิดเห็นของผู้พิการที่มีต่อยุทธศาสตร์แผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการในจังหวัดระนอง ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ระดับความคิดเห็นของคนพิการมีต่อยุทธศาสตร์แผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการในจังหวัดระนอง ตามลำดับดังนี้ ลำดับที่หนึ่ง ด้านการส่งเสริมการเข้าถึงและใช้ประโยชน์ของคนพิการลำดับที่สอง ด้านการปฏิรูประบบบริหารจัดการให้คนพิการ ลำดับที่สาม ด้านการสร้างความรู้ความเข้าใจ เจตคติเชิงสร้างสรรค์ต่อคนพิการ ลำดับที่สี่ ด้านการสร้างสภาพแวดล้อมการบริการสาธารณะให้แก่คนพิการ อยู่ในระดับมาก และลำดับที่ห้า ด้านการส่งเสริมและบูรณาการเครือข่ายเพื่อขับเคลื่อน

* หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา จังหวัดกรุงเทพมหานคร Master of Public Administration Program in Public Policy, Graduate School, Suan Sunandha Rajabhat University, e-mail: yingranong@hotmail.co.th

การพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ อยู่ในระดับปานกลาง 2) ผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของผู้พิการที่มีต่อยุทธศาสตร์แผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการทั้ง 5 ด้าน โดยจำแนกตามเขตพื้นที่ศูนย์บริการทั้ง 6 ศูนย์ในจังหวัดระนอง ด้วยการวิเคราะห์ (F-test) ANOVA (Analysis of Variance) พบว่าค่า Sig ในแต่ละด้านมีค่ามากกว่านัยสำคัญ 0.05 (sig = 0.439) แสดงว่าความคิดเห็นของผู้พิการที่มีต่อยุทธศาสตร์แผนพัฒนาคุณภาพชีวิตทั้ง 5 ด้าน ของทั้ง 6 ศูนย์บริการ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ (Keywords): ยุทธศาสตร์แผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ; คนพิการ

Abstract

The objectives of this research were 1) to study the opinion level of disabled persons towards the strategy of the development of the disabled persons' quality of life in Ranong Province and 2) to compare the opinion level of the disabled persons towards the strategy of the development of the disabled persons' quality of life in Ranong Province. The 257 disabled persons classified from 6 service center areas in Ranong Province were drawn to be the sample in this study. The research instrument was questionnaire. Data were analyzed by Frequency, Percentage, Mean and Standard Deviation. The T-test and F-test were tested by One-Way ANOVA and Least Significant Different (LSD). The results were as follows: 1) The overall opinion level of the disabled persons towards the strategy of the development of the disabled persons' quality of life in Ranong Province was at high level. The ranking order from the highest to the lowest aspects were as follows: promoting on accessibility and utilizing of disabled persons, reforming of the management system for the disabled persons, creating knowledge, understanding and creative attitude towards the disabled persons, creating the environment of public services for the disabled persons and promoting and integrating networks to drive the development of the disabled persons' quality of life respectively. 2) The comparison of opinion level of the disabled persons towards the strategies of the

development of the disabled persons' quality of life in 5 aspects classified by 6 service center areas in Ranong Province, analyzed by F-test ANOVA (Analysis of Variance), the result was that the overall opinion of all disabled persons on the strategy of the development of the disabled persons' quality of life was at statistical significant level of 0.439 which was more than the statistical significant level of .05. It's meant there was no different on the overall opinions.

Keywords: Strategy of the development of the quality of life; Disable Persons

บทนำ (Introduction)

คนพิการต้องได้รับการพัฒนาเหมือนคนปกติอื่นๆ ในสังคม เพราะคนพิการซึ่งได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพ รวมทั้งการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตอย่างเหมาะสมจะสามารถช่วยเหลือตนเอง ศึกษาหาความรู้ ประกอบอาชีพ มีรายได้ดำรงชีวิตอิสระ และสร้างสรรค์ประโยชน์ให้แก่สังคมได้ ซึ่งแต่เดิมสังคมไทยเคยมีความเชื่อที่สืบทอดมายาวนานว่า คนพิการ คือ ผู้ที่ไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้ เป็นภาระที่ครอบครัวและสังคมต้องดูแลตลอดชีวิต ทำให้เกิดการละเลยเพิกเฉยต่อการพัฒนาคนพิการ เป็นการปิดโอกาสทั้งของคนพิการเองและของสังคมในขณะเดียวกัน และนำมาสู่การละเลยในเรื่องสิทธิของคนพิการ ดังนั้น สังคมต้องคำนึงถึงสิทธิของคนพิการเพราะคนพิการเป็นพลเมืองซึ่งทั้งตัวคนพิการเองและครอบครัวต้องเสียภาษีเช่นเดียวกับคนปกติทั่วไป คนพิการย่อมมีสิทธิได้รับการสาธารณสุขจากรัฐเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตอย่างเสมอภาคกับคนปกติ การสงเคราะห์เลี้ยงดูเพื่อให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ตามยถากรรม จึงเป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้อง

พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2556 มาตรา 20/3 ให้จัดตั้งศูนย์บริการคนพิการ เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการตามพระราชบัญญัตินี้ราชการส่วนท้องถิ่นอาจจัดตั้งศูนย์บริการคนพิการตามวรรคหนึ่งได้โดยใช้งบประมาณของตนเองและมาตรา 20/4 ให้ศูนย์บริการคนพิการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้ (1) สำรวจติดตามสภาพปัญหาคนพิการ และจัดทำระบบข้อมูลการให้บริการในเขตพื้นที่ที่รับผิดชอบ (2) ให้บริการข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ สวัสดิการ และความช่วยเหลือตามที่คนพิการร้องขอและตามที่หน่วยงานของรัฐกำหนด รวมทั้งการให้คำปรึกษาหรือช่วยดำเนินการเกี่ยวกับการขอใช้สิทธิประโยชน์แก่คนพิการ (3) เรียกร้องแทนคนพิการให้ได้รับสิทธิประโยชน์

สำหรับคนพิการ (4) ให้ความช่วยเหลือในการดำรงชีวิตขั้นพื้นฐาน การฟื้นฟูสมรรถภาพด้านอาชีพ การฝึกอาชีพและการจัดหางานให้แก่คนพิการ (5) ให้ความช่วยเหลือคนพิการให้ได้รับเครื่องมือหรืออุปกรณ์ตามความต้องการจำเป็นพิเศษเฉพาะบุคคล (6) ประสาน คัดกรอง ส่งต่อ และให้ความช่วยเหลือคนพิการหรือผู้ที่มีแนวโน้มว่าจะพิการให้ได้รับการดูแลรักษาพยาบาลที่เหมาะสม (7) ประสานความช่วยเหลือกับหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบเพื่อให้ความช่วยเหลือคนพิการตามประเภทความพิการ (8) ติดตามและประเมินผล และรายงานเกี่ยวกับการได้รับสิทธิประโยชน์ตามพระราชบัญญัตินี้และการดำรงชีวิตของคนพิการ (9) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้(กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ,ออนไลน์)

จังหวัดระนอง มีการส่งเสริมสนับสนุนในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดตั้งศูนย์บริการคนพิการทั่วไป ตั้งแต่ปี 2560 ปัจจุบันมีศูนย์บริการคนพิการทั่วไปที่จัดตั้งโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 6 แห่ง มีคนพิการในพื้นที่ศูนย์บริการคนพิการทั่วไป รวมทั้งสิ้น 742 ราย และหน่วยงานภาครัฐ จำนวน 1 แห่ง มีคนพิการในพื้นที่จังหวัดระนอง รวมทั้งสิ้น 3,794 ราย (ข้อมูลจากศูนย์บริการคนพิการจังหวัดระนอง,2562) ดังนั้น เพื่อเป็นการศึกษาระดับความคิดเห็นของผู้พิการที่มีต่อยุทธศาสตร์แผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการในจังหวัดระนองและเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้พิการที่มีต่อยุทธศาสตร์แผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการจำแนกตามเขตพื้นที่ศูนย์บริการ 6 เขต ในจังหวัดระนองจึงได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อยุทธศาสตร์แผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการในจังหวัดระนอง เพื่อให้ทราบถึงแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนพิการของศูนย์บริการคนพิการทั่วไป เพื่อจะได้นำไปวางแผนจัดบริการภายในศูนย์บริการคนพิการทั่วไปให้สามารถตอบสนองความต้องการของคนพิการได้อย่างแท้จริง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research Objective)

1. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของผู้พิการที่มีต่อยุทธศาสตร์แผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการในจังหวัดระนอง
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้พิการที่มีต่อยุทธศาสตร์แผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการจำแนกตามเขตพื้นที่ศูนย์บริการ 6 เขต ในจังหวัดระนอง

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

1. รูปแบบการวิจัย

ในการศึกษานี้เป็นการศึกษาเชิงปริมาณซึ่งการศึกษาในครั้งนี้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบปลายปิดและปลายเปิด

2. กลุ่มเป้าหมาย

คนพิการทางกายหรือการเคลื่อนไหวที่จดทะเบียนเป็นคนพิการ อายุ 15 ปี ขึ้นไปในพื้นที่ที่มีการจัดตั้งศูนย์บริการคนพิการทั่วไปสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดระนอง ที่จัดตั้งขึ้นปี 2560 จำนวน 6 แห่ง จำนวน 260 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้ศึกษาได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

3.1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่งผลกระทบต่อยุทธศาสตร์แผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการในจังหวัดระนองได้แก่เพศอายุการศึกษาอาชีพรายได้เขตพื้นที่ศูนย์บริการที่สังกัดในจังหวัดระนอง (6 ศูนย์) วิเคราะห์โดยใช้ร้อยละ (Percentage) และค่าความถี่ (Frequency)

3.2 วิเคราะห์ระดับความคิดเห็นต่อยุทธศาสตร์แผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการในจังหวัดระนองมีลักษณะคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่าโดยภาพรวมรายด้านและรายข้อโดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.) แล้วนำเสนอในรูปแบบของตารางประกอบคำบรรยาย

3.3 วิเคราะห์ผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นต่อยุทธศาสตร์แผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการในจังหวัดระนองโดยใช้สถิติ t-test, และ f-test การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA)

3.4 วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามปลายเปิด (Open ended) ผู้ศึกษานำเสนอด้วยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis)

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ผู้ศึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลจากเอกสารต่างๆทั้งที่เป็นทฤษฎีและแนวคิดตลอดจนผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาในครั้งนี้และเก็บรวบรวมข้อมูลจากการวิจัยภาคสนามจากกลุ่มตัวอย่างและเก็บแบบสอบถามกลับคืนมาทั้งหมด จำนวน 260 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 โดยมีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

4.1 จัดทำแผนปฏิบัติงานในการลงพื้นที่เพื่อดำเนินการจัดเก็บข้อมูล
4.2 คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างประสานขอความร่วมมือและนัดแนะกลุ่มตัวอย่าง
4.3 ดำเนินการตามแผนปฏิบัติงานลงพื้นที่เพื่อจัดเก็บข้อมูลโดยการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง
ใช้วิธีการแจกแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างตอบและอธิบายเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของการศึกษาและ
รอร์รับแบบสอบถามคืนทันที

4.4 นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับมาตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลหากพบว่ามีคำตอบที่ไม่ครบถ้วนผู้ศึกษาจะซักถามข้อมูลเพิ่มเติมจนได้ข้อมูลที่ครบถ้วน

4.5 นำแบบสอบถามที่ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลแล้วไปประมวลผลข้อมูล

5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

5.1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่งผลกระทบต่อยุทธศาสตร์แผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ
ในจังหวัดระนองได้แก่เพศอายุการศึกษาอาชีพรายได้เขตพื้นที่ศูนย์บริการที่สังกัดในจังหวัดระนอง
(6 ศูนย์) วิเคราะห์โดยใช้ค่าร้อยละ (Percentage) และค่าความถี่ (Frequency)

5.2 วิเคราะห์ระดับความคิดเห็นต่อยุทธศาสตร์แผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการใน
จังหวัดระนองมีลักษณะคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่าโดยภาพรวมรายด้านและรายข้อโดยการ
หาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.) แล้วนำเสนอในรูปแบบ
ของตารางประกอบคำบรรยาย

5.3 วิเคราะห์ผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นต่อยุทธศาสตร์แผนพัฒนาคุณภาพ
ชีวิตคนพิการในจังหวัดระนองโดยใช้สถิติ t-test, และ f-test การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว
(One Way ANOVA)

5.4 วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามปลายเปิด (Open ended) ผู้ศึกษานำเสนอ
ด้วยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis)

ผลการวิจัย (Research Results)

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 260 คน พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย
จำนวน 156 คน คิดเป็นร้อยละ 60.0 มีอายุ 66 ปีขึ้นไป จำนวน 98 คน คิดเป็นร้อยละ 37.7
การศึกษาระดับประถมศึกษา จำนวน 148 คน คิดเป็นร้อยละ 56.9 ไม่ได้ประกอบอาชีพ จำนวน
148 คน คิดเป็นร้อยละ 56.9 มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 5,000 บาท จำนวน 159 คน คิดเป็น

ร้อยละ 23.5 และส่วนใหญ่มีเขตพื้นที่ใช้บริการศูนย์บริการคนพิการเมืองบางรื่นจำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 32.3

ผลการศึกษาระดับความคิดเห็นของผู้พิการที่มีต่อยุทธศาสตร์แผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการในจังหวัดระนอง ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.69$, S.D.=.330) เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ระดับความคิดเห็นของคนพิการที่มีต่อยุทธศาสตร์แผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการในจังหวัดระนอง ตามลำดับดังนี้ ลำดับที่หนึ่ง ด้านการส่งเสริมการเข้าถึงและใช้ประโยชน์ของคนพิการ ($\bar{X}=3.99$, S.D.=.349), ลำดับที่สอง ด้านการปฏิรูประบบบริหารจัดการให้คนพิการ ($\bar{X}=3.74$, S.D.=.381), ลำดับที่สาม ด้านการสร้างความรู้ความเข้าใจเจตคติเชิงสร้างสรรค์ต่อคนพิการ ($\bar{X}=3.71$, S.D.=.382), ลำดับที่สี่ ด้านการสร้างสภาพแวดล้อมการบริการสาธารณะให้แก่คนพิการ ($\bar{X}=3.63$, S.D.=.331) อยู่ในระดับมาก และลำดับที่ห้า ด้านการส่งเสริมและบูรณาการเครือข่ายเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ($\bar{X}=3.38$, S.D.=.599) อยู่ในระดับปานกลาง

ผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของผู้พิการที่มีต่อยุทธศาสตร์แผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการทั้ง 5 ด้าน โดยจำแนกตามเขตพื้นที่ศูนย์บริการทั้ง 6 ศูนย์ในจังหวัดระนอง ด้วยการวิเคราะห์ (f-test) one way ANOVA พบว่าค่า Sig ในแต่ละด้านมีค่ามากกว่านัยสำคัญ 0.05 (sig = 0.439) แสดงว่า ความคิดเห็นของผู้พิการที่มีต่อยุทธศาสตร์แผนพัฒนาคุณภาพชีวิตทั้ง 5 ด้าน ของทั้ง 6 ศูนย์บริการ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อยุทธศาสตร์แผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการในจังหวัดระนอง ผู้ศึกษาได้อภิปรายผลตามความมุ่งหมายของการวิจัย ดังนี้

1. ด้านการส่งเสริมการเข้าถึงและใช้ประโยชน์ของคนพิการเช่น สามารถเข้ารับการรักษาทางกายภาพจากโรงพยาบาลโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย และการได้รับเบี้ยยังชีพ เงินสงเคราะห์ครอบครัว ผู้พิการจังหวัด ระนอง มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ผลจากการศึกษาอธิบายได้ว่า อาจเนื่องมาจากศูนย์บริการคนพิการทั่วไป ได้รับมอบหมายภารกิจจากสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดระนองในการแนะนำ ประชาสัมพันธ์ ให้กับคนพิการรับรู้ถึงเรื่องการเข้าถึงและใช้ประโยชน์ของคนพิการ จึงเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ความคิดเห็นด้านการส่งเสริมการเข้าถึงและใช้

ประโยชน์ของคนพิการอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ ยุทธศาสตร์แผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ ฉบับที่ 5 พ.ศ. 2560–2564 ด้านการส่งเสริมให้คนพิการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากสิทธิสวัสดิการ ตลอดจนสนับสนุนองค์กร ด้านคนพิการให้มีศักยภาพ ความเข้มแข็ง ด้านสื่อสารสังคม สร้างความรู้ ความเข้าใจให้มี เจตคติสร้างสรรค์ต่อคนพิการและความพิการเพื่อนำไปสู่สังคมอยู่เย็นเป็นสุข

2. ด้านการปฏิรูประบบบริหารจัดการให้คนพิการเช่น จัดระบบสนับสนุนการท่องเที่ยว กีฬา นันทนาการ วัฒนธรรม และบันเทิงสำหรับคนพิการอย่างมีประสิทธิภาพผู้พิการจังหวัดระนอง มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากจากผลการศึกษาอธิบายได้ว่าศูนย์บริการคนพิการเพิ่มประสิทธิภาพระบบการจัดการศึกษาและการเรียนรู้ทั้งในระบบและนอกระบบทุกระดับการศึกษา เพื่อให้คนพิการเข้าถึงสิทธิประโยชน์ทางการศึกษาสอดคล้องกับงานวิจัยของ เพ็ญภาค ยาหิ (2548) เรื่องการพัฒนาการเข้าถึงสิทธิตามพระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. 2534: ศึกษากรณีนิคมโนนสมบูรณ์จังหวัดขอนแก่น ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มประชากรที่ศึกษามีปัญหาเข้าถึงในระดับกลางโดยปัญหาการเข้าถึงบริการทางการประกอบอาชีพมีปัญหาในระดับมากและปัญหาการเข้าบริการทางสังคมมีปัญหาในระดับกลาง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริลักษณ์ มาปง (2551) การเข้าถึงบริการฟื้นฟูสมรรถภาพของคนพิการภายหลังการจดทะเบียนคนพิการ : ศึกษาเฉพาะศูนย์บริการจดทะเบียนคนพิการแบบเบ็ดเสร็จโรงพยาบาลสระบุรี ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างเข้าถึงบริการทางสังคมด้านการได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกมาก ภาพรวมปัญหาอุปสรรคของคนพิการอยู่ในระดับปานกลาง

3. ด้านการสร้างความรู้ความเข้าใจเจตคติเชิงสร้างสรรค์ต่อคนพิการเช่น คนในสังคมมีความรู้ความเข้าใจเพื่อสร้างเจตคติที่ดีและสร้างสรรค์ต่อคนพิการและความพิการผู้พิการ จังหวัดระนอง มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากจากผลการศึกษาอธิบายได้ว่าศูนย์บริการคนพิการสร้างการรับรู้และความเข้าใจผ่านสื่อ สิ่งพิมพ์ ออนไลน์ วิทยุโทรทัศน์และสื่อทางเลือก ให้คนในสังคมมีความรู้ความเข้าใจเพื่อสร้างเจตคติที่ดีและสร้างสรรค์ต่อคนพิการและความพิการ สอดคล้องกับงานวิจัยของ กิตติ ภูพันธ์หงส์ (2559) เรื่องแนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้พิการด้านร่างกายในเขตเทศบาลตำบลเวียงคำอำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี ผลการศึกษาพบว่า ผู้พิการด้านร่างกายได้รับการดูแลเอาใจใส่จากครอบครัวและสังคมทำให้ผู้พิการไม่เกิดภาวะความเครียดไม่ความรู้สึกว่าเป็นภาระของสังคมผู้พิการมีความต้องการที่จะรวมกลุ่ม ชมรมเพื่อทำ

กิจกรรมร่วมกันในกลุ่มผู้พิการ และมีการเข้าร่วมแสดงความคิดเห็นบ้างการประชุมหรือการประชุมตามหมู่บ้าน แต่ยังไม่มีส่วนร่วมในการผลักดัน แผนงาน โครงการเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้พิการ ในการแสดงความคิดเห็นต่อสังคมผู้พิการเสนอให้สังคมดูแลเรื่องที่อยู่อาศัย นอกจากนี้พบว่าผู้พิการส่วนใหญ่มีฐานะยากจน มีที่อยู่อาศัยไม่เอื้ออำนวยต่อการทำกิจวัตรประจำวัน และสิ่งที่คุณพิการต้องการความช่วยเหลือจากสังคมคือการช่วยเหลือเบี้ยยังชีพให้เพียงพอกับค่าใช้จ่ายในการดำรงชีวิตของผู้พิการ

4. ด้านการสร้างสภาพแวดล้อมการบริการสาธารณะให้แก่คนพิการเช่น ดำเนินการจัดทำมาตรฐานสิ่งอำนวยความสะดวก สภาพแวดล้อมและบริการสาธารณะที่คนพิการเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้ ผู้พิการ จังหวัดระนอง มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากจากผลการศึกษาอธิบายได้ว่า คนพิการได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกทางกายภาพจากหน่วยงานภาครัฐที่ท่านไปติดต่อที่เหมาะสมกับท่านในประเภทต่างๆ เช่น ทางลาด รวบันไดที่จอดรถสำหรับคนพิการสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศรีธญา เชื้อหอม (2548) เรื่องความต้องการของคนพิการในการเข้าถึงบริการธนาคารอิเล็กทรอนิกส์ (E-Banking) ผลการศึกษาพบว่า ในด้านการเข้าถึงบริการธนาคารคนพิการสามารถเข้าถึงบริการได้น้อยและไม่สามารถเข้าถึงบริการได้อย่างสะดวกเมื่อมาติดต่อกับธนาคารในด้านปัญหาอุปสรรคในการเข้าถึงบริการธนาคารของคนพิการ พบว่าคนพิการมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางและสอดคล้องกับงานวิจัยของ แท้มพงศ์ ศรีทอง, (2554) เรื่องการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากสิ่งอำนวยความสะดวกของคนพิการทางสายตาตามมาตรา 20 พ.ร.บ. ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการเข้าถึงใช้ประโยชน์จากสิ่งอำนวยความสะดวกของคนพิการทางสายตา อยู่ในระดับปานกลาง

5. ด้านการส่งเสริมและบูรณาการเครือข่ายเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ เช่น ส่งเสริมให้มีการบูรณาการความร่วมมือกับเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้คนพิการ ผู้ดูแลคนพิการและองค์กรด้านคนพิการ ฟังตนเองได้ ผู้พิการ จังหวัดระนอง มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลางจากผลการศึกษาอธิบายได้ว่า การสร้างความเข้มแข็งและพลังในการขับเคลื่อนเครือข่ายการดำเนินงานด้านคนพิการและประเภทความพิการยังดำเนินการขับเคลื่อนไม่เต็มที่สอดคล้องกับงานวิจัยของ เพ็ญภัค ยาหยี, (2548) เรื่อง การพัฒนาการเข้าถึงสิทธิตามพระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. 2534 : ศึกษากรณีนิคมโนนสมบูรณ์จังหวัดขอนแก่น พบว่า กลุ่มประชากรมีความรู้ในระดับปานกลาง โดยกลุ่มประชากรที่ศึกษามีความรู้เกี่ยวกับ

สิทธิทางการแพทย์มากที่สุดและความรู้เกี่ยวกับสิทธิทางการประกอบอาชีพกลุ่มประชากร มีความรู้ น้อยที่สุด ส่วนปัญหาการเข้าถึงสิทธิตามมาตรา 15 แห่งพระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. 2534 ในภาพรวม พบว่า กลุ่มประชากรที่ศึกษามีปัญหาเข้าถึงในระดับกลาง

ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้พิการที่มีต่อยุทธศาสตร์แผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ จำแนกตามเขตพื้นที่ศูนย์บริการ 6 เขต ในจังหวัดระนอง

1. ระดับความคิดเห็นของผู้พิการที่มีต่อยุทธศาสตร์แผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการด้านการส่งเสริมการเข้าถึงและใช้ประโยชน์ของคนพิการ จำแนกตามเขตพื้นที่ศูนย์บริการ 6 ศูนย์ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของ แต้มพงศ์ ศรีทอง, (2554) เรื่องการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากสิ่งอำนวยความสะดวกของคนพิการทางสายตาตาม มาตรา 20 พ.ร.บ. ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากสิ่งอำนวยความสะดวกของคนพิการทางสายตา อยู่ในระดับปานกลาง การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างข้อมูลทั่วไป ของกลุ่มตัวอย่างกับการ เข้าถึงใช้ประโยชน์จากสิ่งอำนวยความสะดวก พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุอาชีพ ที่แตกต่างกัน มีการ เข้าถึงและใช้ประโยชน์จากสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการแพทย์ด้านการศึกษาด้านการประกอบ อาชีพและการมีงานทำด้านสิ่งอำนวยความสะดวกและด้านสวัสดิการสังคม แตกต่างกัน

2. ระดับความคิดเห็นของผู้พิการที่มีต่อยุทธศาสตร์แผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการด้านการปฏิรูประบบบริหารจัดการให้คนพิการจำแนกตามเขตพื้นที่ศูนย์บริการ 6 ศูนย์ ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ เพ็ญภาค ยาหิย, (2548) เรื่องการพัฒนาการเข้าถึงสิทธิตาม พระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. 2534 : ศึกษากรณีนิคมโนนสมบูรณ์จังหวัดขอนแก่น ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มประชากรที่ศึกษามีปัญหาเข้าถึงในระดับกลางโดยปัญหาการเข้าถึง บริการทางการประกอบอาชีพมีปัญหาในระดับมากและปัญหาการ เข้าถึงบริการทางสังคมมีปัญหา ในระดับกลาง

3. ระดับความคิดเห็นของผู้พิการที่มีต่อยุทธศาสตร์แผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการด้านการสร้างความรู้ความเข้าใจเจตคติเชิงสร้างสรรค์ต่อคนพิการจำแนกตามเขตพื้นที่ศูนย์บริการ 6 ศูนย์ ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภาวดี วิสุวรรณ, วาระดี ชาญวิรัตน์, สิริลักษณ์ โปรงสันเทียะ, (2560) เรื่องการส่งเสริมคุณภาพชีวิตคนพิการโดยการมีส่วนร่วมของครอบครัวและ ชุมชน : กรณีศึกษาตำบลหินตาดอำเภอห้วยแถลง จังหวัดนครราชสีมา ผลการศึกษาพบว่า คน

พิการต้องได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพทั้งการแพทย์ การศึกษา สังคม อาชีพ โดยให้ใช้ทรัพยากรที่มีในชุมชนให้เข้าถึงสิทธิที่พึงมีพึงได้

4. ระดับความคิดเห็นของผู้พิการที่มีต่อยุทธศาสตร์แผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการด้านการสร้างสภาพแวดล้อมการบริการสาธารณะให้แก่คนพิการจำแนกตามเขตพื้นที่ศูนย์บริการ 6 ศูนย์ ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศรีธัญญา เชื้อหอม, (2548) เรื่องความต้องการของคนพิการในการเข้าถึงบริการธนาคารอิเล็กทรอนิกส์ (E-Banking) ผลการศึกษาพบว่า ในด้านการเข้าถึงบริการธนาคารคนพิการสามารถเข้าถึงบริการได้น้อยและไม่สามารถเข้าถึงบริการได้อย่างสะดวกเมื่อมาติดต่อกับธนาคารในด้านปัญหาอุปสรรคในการเข้าถึงบริการธนาคารของคนพิการ พบว่าคนพิการมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง

5. ระดับความคิดเห็นของผู้พิการที่มีต่อยุทธศาสตร์แผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการด้านการส่งเสริมและบูรณาการเครือข่ายเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการจำแนกตามเขตพื้นที่ศูนย์บริการ 6 ศูนย์ ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ กิตติ ภูพันธ์หงส์, (2559) เรื่องแนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้พิการด้านร่างกายในเขตเทศบาลตำบลเวียงคำอำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี ผลการศึกษาพบว่า แนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้พิการด้านร่างกายในเขตเทศบาลเวียงคำ อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี เพื่อสนับสนุนให้ผู้พิการด้านร่างกายมีคุณภาพชีวิตที่ดี

การดำเนินงานเพื่อให้คนพิการมีการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีต่อยุทธศาสตร์แผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการในจังหวัดระนอง

1. ด้านการส่งเสริมการเข้าถึงและใช้ประโยชน์ของคนพิการผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่าขอเข้ารับบริการฝึกอาชีพในสถานฝึกอาชีพเฉพาะสำหรับคนพิการ โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย ยังเข้าไม่ถึงคนพิการมาก อยากให้หน่วยงานมีการส่งเสริมในข้อนี้ และการเข้ารับการรักษาทางกายภาพจากโรงพยาบาลโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย ซึ่งคนพิการได้ใช้ประโยชน์ของคนพิการได้มาก

2. ด้านการปฏิรูประบบบริหารจัดการให้คนพิการผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่า ศูนย์บริการคนพิการจัดระบบสนับสนุนการท่องเที่ยว กีฬา นันทนาการ วัฒนธรรมและบันเทิง สำหรับคนพิการอย่างมีประสิทธิภาพ ยังไม่มีการสนับสนุนมากนัก อยากให้หน่วยงานมีการส่งเสริมการกีฬาและการนันทนาการให้มาก ด้านการสร้างความรู้ความเข้าใจเจตคติเชิงสร้างสรรค์ต่อคนพิการ

3. ด้านการสร้างความรู้ความเข้าใจเจตคติเชิงสร้างสรรค์ต่อคนพิการ ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่า ควรส่งเสริมสนับสนุนให้มีช่องทางของสื่อทางเลือก เพื่อผลิตและเผยแพร่เนื้อหาสาระด้านคนพิการในทุกมิติ

4. ด้านการสร้างสภาพแวดล้อมการบริการสาธารณะให้แก่คนพิการ ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่า ข้อเสนอส่งเสริมสิ่งอำนวยความสะดวกทางกายภาพจากชุมชนที่อยู่อาศัยให้เหมาะสม

5. ด้านการส่งเสริมและบูรณาการเครือข่ายเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่า ศูนย์บริการคนพิการทั่วไปควรบูรณาการเครือข่ายด้านคนพิการและสร้างการมีส่วนร่วมทั้งหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน ภาคประชาสังคมและส่วนต่างๆ ที่เกี่ยวข้องในรูปแบบประชารัฐ และรูปแบบอื่นๆ

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการศึกษา

ผลจากการศึกษาเรื่อง “การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อยุทธศาสตร์แผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการในจังหวัดระนอง

1. ควรมีการพัฒนากลไกการบูรณาการความร่วมมือระหว่างภาครัฐ เอกชน ประชาสังคม และภาคส่วนต่างๆ ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ และขับเคลื่อนอย่างมีพลังและประสิทธิภาพ มีการบูรณาการประเด็นด้านคนพิการเข้ากับการพัฒนากระแสหลักกรอบยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี รวมถึงบูรณาการในแผนงานโครงการสำคัญของหน่วยงานองค์กรต่าง ๆ ตลอดจนให้มียุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณบูรณาการด้านคนพิการประจำปีมีกิจกรรมแผนงาน ในการสร้างความเข้มแข็งและเสริมพลังเครือข่ายด้านคนพิการ ประเภทความพิการ และเครือข่ายข้ามประเด็นที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เกิดพลังในการขับเคลื่อนงานอย่างมีประสิทธิภาพและมีการบูรณาการวิสาหกิจเพื่อสังคมเพื่อคนพิการ และประชารัฐเพื่อสังคมด้านคนพิการ ร่วมกับเครือข่ายอื่นที่เกี่ยวข้อง

2. ควรมีการพัฒนาและปรับปรุงระบบคมนาคมขนส่งสาธารณะทุกรูปแบบให้คนพิการ และทุกคนในสังคมสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้และขจัดอุปสรรคทุกรูปแบบในการเข้าถึงการคมนาคมขนส่งสาธารณะ โดยให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการและการก้ำให้เอกชนในเขตอำนาจหน้าที่ของตนดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพ

3. ควรสร้างความรู้ความเข้าใจเจตคติเชิงสร้างสรรค์ต่อคนพิการ จัดกิจกรรมที่บูรณาการประเด็นด้านคนพิการและการสร้างเจตคติที่ดีด้านคนพิการของหน่วยงานภาครัฐ เอกชน ประชาสังคมที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง ให้ความรู้ความเข้าใจกฎหมาย แผนงานนโยบายและพันธกรณีระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องด้านคนพิการอย่างต่อเนื่อง มีการสนับสนุนพื้นที่และโอกาสให้คนพิการได้แสดงศักยภาพและความสามารถในกิจกรรมต่าง ๆ ของสังคมอย่างต่อเนื่องรวมถึงส่งเสริมบทบาทของคนพิการต้นแบบให้ได้รับการยอมรับจากสังคม

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาในด้านการติดตาม ประเมินผลยุทธศาสตร์แผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการในจังหวัดระนอง
2. ควรทำการศึกษาวิจัยลักษณะเดียวกัน โดยเปลี่ยนกลุ่มเป้าหมายของคนพิการแต่ละประเภทว่ามีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อยุทธศาสตร์แผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการในจังหวัดระนอง
3. ควรมีการศึกษาบทบาทหน้าที่ของศูนย์บริการคนพิการทั่วไป ในการมีส่วนร่วมแผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาการทำงานร่วมกัน

เอกสารอ้างอิง (References)

- กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ. (2561). **แผนการวิจัยนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ.2561-2564**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์เทพเพ็ญวานิสย์.
- กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. (2550). **สาระสำคัญพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ**. กรุงเทพฯ: กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์.
- กองยุทธศาสตร์และแผนงาน สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. (2559). **ยุทธศาสตร์กระทรวง พ.ศ. 2560 – 2564 และยุทธศาสตร์สำนักงานปลัดกระทรวง พ.ศ. 2560 – 2564**. กรุงเทพฯ: กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์.

คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ. (2560). **แผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติฉบับที่ 5 พ.ศ. 2560 – 2564**. กรุงเทพฯ: กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ.

คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการประจำจังหวัดระนอง. (2560). **แผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการจังหวัด ฉบับที่ 3 พ.ศ. 2560 – 2564. (แผนปฏิบัติการภายใต้แผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติฉบับที่ 5 พ.ศ. 2560 – 2564)**. ระนอง: สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดระนอง.

ณรังสี กิ่งแสง. (2556). **คู่มือการวินิจฉัยและตรวจประเมินความพิการ ตามประกาศกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เรื่อง ประเภทและหลักเกณฑ์ความพิการ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2555**. กรุงเทพฯ: กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ.

ธานีรัตน์ ผ่องแผ้ว. (2558). **คุณภาพชีวิตคนพิการขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช : ปัจจัยที่มีผลและแนวทางการพัฒนา**. วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. สงขลา: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

สาวตรี รัตนชูโชติ. (2552). **การเข้าถึงสิทธิของคนพิการตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550. ภาคนิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต**. กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

สำนักส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ. (2552). **การสร้างระบบติดตามและประเมินผลกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ**. กรุงเทพฯ: กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์.

สุวภา จรดล และดร.โชคชัย สุทธาเวศ. (2556). **การจัดบริการด้านการจ้างงานของรัฐแก่คนพิการ**. วารสารวิทยบริการ. 24(3), 15-32.

Taylor Frederick W. (1911). **Principle of Scientific Management**. NewYork: W. W. Newton Co.